X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 54)
z dnia 27 czerwca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 54)

27 czerwca 2024 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Janusza Cichonia (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– zaopiniowanie wniosku ministra finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej w pozycji 8 zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2024,

– rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. (druk nr 425):

1. Opinia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o:
a) części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka:
– dochody i wydatki; b) części budżetowej 31 – Praca:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
c) części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
d) części budżetowej 63 – Rodzina:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
e) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 15, 25, 27, 33, 34, 35, 38, 53 i 58;
f) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 852 – Pomoc społeczna:
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe;
– 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
– 855 – Rodzina:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;

g) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
h) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;
i) państwowych funduszach celowych:
– Funduszu Pracy,
– Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
– Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
j) części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
k) części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:
– dochody i wydatki;
l) państwowych funduszach celowych:
– Funduszu Emerytalno-Rentowym,
– Funduszu Prewencji i Rehabilitacji,
– Funduszu Administracyjnym;
m) części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych:
– dochody i wydatki;
n) państwowych funduszach celowych:
– Funduszu Emerytur Pomostowych,
– Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
– Funduszu Solidarnościowym;
o) państwowej osobie prawnej – Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.
2. Opinia Komisji Zdrowia o:
a) części budżetowej 46 – Zdrowie:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami,
– dotacje podmiotowe i celowe;
b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 68;
c) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 851 – Ochrona zdrowia:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
d) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
e) dotacjach podmiotowych;
f) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;

g) instytucji gospodarki budżetowej – Profilaktycznym Domu Zdrowia w Juracie;
h) państwowych funduszach celowych:
– Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych,
– Funduszu Medycznym,
– Funduszu Kompensacyjnym Szczepień Ochronnych,
– Funduszu Kompensacyjnym Badań Klinicznych,
– Funduszu Kompensacyjnym Zdarzeń Medycznych;
i) państwowych osobach prawnych:
– Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji,
– Agencji Badań Medycznych,
– Polskim Laboratorium Antydopingowym;
j) części budżetowej 66 – Rzecznik Praw Pacjenta:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Konieczny** sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Nowakowska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Monika Horna-Cieślak** Rzecznik Praw Dziecka wraz ze współpracownikami, **Dariusz Rohde** prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz ze współpracownikami, **Wojciech Kwiatkowski** dyrektor Departamentu Finansowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami, **Dariusz Rogowski** p.o. dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Maciej Krawczyk** i **Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje, po pierwsze, zaopiniowanie wniosku ministra finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej w pozycji 8 zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2024 i w pkt 2 rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Dzisiaj rozpatrzymy opinię Komisji Zdrowia i opinię Komisji Polityki Społecznej.

Witam na dzisiejszym posiedzeniu panią minister Hannę Majszczyk – podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, panią Hornę-Cieślak Monikę – Rzecznika Praw Dziecka, pana Wojciecha Koniecznego – sekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia, panią Katarzynę Nowakowską – podsekretarza stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, a także pana Dariusza Rohde – prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Witam również towarzyszące państwu osoby. Nie widzę uwag do porządku dziennego. Wobec tego zakładam, że go zaakceptowaliśmy.

Przystępujemy do realizacji pkt 1. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie wniosku w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2024. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zwracam się z uprzejmą prośbą w trybie art. 154 ust. 9 ustawy o finansach publicznych o pozytywną opinię dotyczącą zmiany przeznaczenia części środków, przekwalifikowania środków z rezerwy celowej

z pozycji 8 – Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej. Zmiana przeznaczenia dotyczyłaby kwoty 425 mln zł ujętej w tej rezerwie, które byłyby przeznaczone na zasilenie części 24 ministra kultury z przeznaczeniem na dotacje dla telewizji i radia publicznego na tak zwaną misję publiczną. Chciałam zaznaczyć, że przeznaczenie tych środków z pozycji 8 nie dotyczy przeznaczenia środków, które dotyczą realizacji programów stricte unijnych. Środki, w planie których zostały zidentyfikowane oszczędności, to są środki, które były zaplanowane na ewentualne zapłacenie podwyższonej składki do Unii Europejskiej. Natomiast 23 maja bieżącego roku odbyło się posiedzenie komitetu doradczego Komisji Europejskiej do spraw zasobów własnych „ACOR Prognozy", podczas którego zostały ustalone zaktualizowane szacunki podstaw obliczenia składki na 2024 r. Na podstawie wyników właśnie tego posiedzenia i tych przeliczeń podstawy opodatkowania w środkach, które zostały w tej rezerwie 8, o czym zresztą świadczy nazwa końcowa tej rezerwy, że jest przeznaczona także na rozliczenie z budżetem ogólnym Unii Europejskiej, i w tej właśnie części tej rezerwy, która była na tę składkę zarezerwowana zidentyfikowaliśmy środki, które nie będą przeznaczone na ten cel i mogą według szacunków w wysokości, o której wnioskujemy niniejszym, być przeznaczone na zasilenie tej części 24 na cele, o których wspomniałam. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani minister. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pan Zbigniew Kuźmiuk. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Ja rozumiem, że to jest standardowa procedura przeznaczania pieniędzy z rezerwy na inne cele, ale panie przewodniczący, chyba najwyższy czas, bo to już druga propozycja w krótkim czasie, żebyśmy na ten temat poważnie porozmawiali. To są takie wrzutki resortu co parę tygodni. Przypominam, że w podobnym trybie podejmowaliśmy decyzję na kwotę 600 mln zł. Teraz 400. Moim zdaniem oczywiście media publiczne muszą funkcjonować, muszą mieć pieniądze, ale sposób tego finansowania jest co najmniej zastanawiający. Co i rusz pieniądze z jakichś innych rezerw. Oczywiście pani minister zawsze zgrabnie wyjaśni, że tam są niepotrzebne, a potrzebne są na media publiczne. Potrzebna jest poważna rozmowa na temat tego zasilania. Apeluję więc do pana przewodniczącego, żeby zobowiązał resort finansów i resort kultury do takiej poważnej rozmowy na temat tego finansowania. Rozumiem, że nie ma ustawy. W związku z tym będą kolejne transze, ale to tak dalej nie może być.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Idąc tym tokiem myślenia pana posła Kuźmiuka, tak, bo panie pośle, ja się z panem zgadzam – chyba wszyscy tutaj przy stole prezydialnym się zgodzimy – że potrzebna jest poważna rozmowa, tylko kto nas niepoważnie traktuje? Ja przypomnę, że dwukrotnie na posiedzeniu Komisji Finansów wskazywałam, jakie to działania podjął pan przewodniczący Świrski niezgodnie z obowiązującymi przepisami, nie przekazując pieniędzy na telewizję i na rozgłośnie radiowe. Chciałabym zatem zapytać przedstawicieli Ministerstwa Finansów i przedstawicieli Ministerstwa Kultury o to, jaka kwota na dzień dzisiejszy z wpłat abonamentowych powinna wpłynąć na rachunek tych beneficjentów i w związku z tym jakie kroki poza skierowaniem wniosków personalnych w stosunku do przewodniczącego, jakie instytucje państwa wysłały monity, pisma i inne, a pan przewodniczący Świrski, nie powiem gdzie to ma, bo każdy może to sobie zrozumieć. Jeżeli państwo posłowie jedziecie między innymi samochodem i włączycie niektóre rozgłośnie, to wszystkie rozgłośnie pokazują, że nie zostały przekazane pieniądze na media publicznie. Zatem to pytanie dzisiaj nie do pani minister finansów, że musi w takim trybie uruchomić rezerwę, tylko dlaczego pan przewodniczący Świrski ignoruje

obowiązek ustawowy przekazywania pieniędzy? To nie ma być żadne widzimisię Świrskiego. Żadne widzimisię. To ma być normalny obowiązek przekazania pieniędzy. Jeśli ja, Skowrońska, płacę na media, a mam na to dokumenty, to proszę wierzyć, on zabrał moje pieniądze, które ja zapłaciłam na media. Każdy z państwa niech sobie na tej sali odpowie, jak wygląda działanie przewodniczącego Świrskiego. To jest wasz kolega, pani pośle Kuźmiuk. To do niego państwo powinni zaapelować i powiedzieć, że on… Ależ oczywiście jak najbardziej. Oczywiście jak najbardziej. Jeżeli 600 mln albo więcej, do 1 mld zł wynoszą nieprzekazane pieniądze, to na jakiej podstawie zabrał te pieniądze i nie przekazuje? Trzyma te pieniądze. Proszę mi powiedzieć, na jakiej podstawie. Wniosek w tym przypadku przedstawiciela resortu kultury i opinia Ministerstwa Finansów są ze wszech miar zasadne. Dziękuję bardzo, bo kiedyś przy takiej, powiedziałabym, dyskusji pan przewodniczący Świrski wysłał mi zaproszenie na spotkanie. Z takiego spotkania ja rezygnuję, bo ja nie mam o czym z przewodniczącym Świrskim rozmawiać, bo on po prostu położył rękę na naszej kasie, na naszych pieniądzach publicznych, a wy go bronicie i zadajecie pytania dzisiaj ministrowi finansów i ministrowi kultury, który wnosi o takie pieniądze. To jest skandal. Takiego macie przedstawiciela. Takiego wybraliście, który zrobił zamach na nasze pieniądze, na wszystkie media. Skandal.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Pan poseł Kuźmiuk, bardzo proszę.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Panie przewodniczący. nie chciałbym się zniżać do tego poziomu i na tym poziomie dyskutować.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Proszę bez takich wycieczek.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Ja bardzo pana proszę, żeby na najbliższym posiedzeniu Komisji odbyła się poważna debata na temat finansowania mediów publicznych w tym roku, bo rozumiem, że krąży kwota 3,5 mld zł zapotrzebowania tych mediów na środki publiczne. Tych pieniędzy nie ma. Rozumiem, że to będzie finansowane z kolejnych rezerw i chciałbym dowiedzieć się, które to będą rezerwy i jakie rzeczywiście pieniądze na ten cel pójdą.

Natomiast jeżeli pani przewodnicząca Skowrońska chce dyskutować z panem Świrskim, to proszę zaprosić pana Świrskiego i z nim dyskutować. Ja w tej sprawie nie mam nic do powiedzenia. Natomiast oczekuję, że będziemy tutaj traktowani poważnie, że nie będziemy zaskakiwani właśnie takimi wrzutkami i przeznaczaniem na media publiczne co i rusz po kilkaset milionów złotych, bo po to tu jesteśmy, żebyśmy pilnowali pieniędzy publicznych. Proszę jeszcze raz pana przewodniczącego o zorganizowanie takiej debaty. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, tylko w jakiejś mierze to, że spotykamy się tu dzisiaj i rozpatrujemy ten wniosek, jest pokłosiem decyzji właśnie pana Świrskiego, bo gdyby nie one, to być może tego dzisiaj by nie było. Zostawmy…

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Panie przewodniczący pan doskonale wie, że tu chodzi o miliardy, a tam są miliony. Bardzo proszę zaprosić pana przewodniczącego Świrskiego i na ten temat dyskutować.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

To są gigantyczne pieniądze również. Mówimy tutaj o 425 mln. Sądzę, że z pewnością z abonamentu wpływy nie są mniejsze. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Ja poproszę pana dyrektora Kwiatkowskiego z ministerstwa kultury o udzielenie szczegółowych odpowiedzi na zadane pytania. Ja tylko, odnosząc się może ogólnie to pytania pana posła w ogóle o sposób finansowania, to on wynika wprost… możliwość przekazywania dotacji na finansowanie misji publicznej wynika wprost

z przepisów prawa obowiązującego od lat. To więc jest jak gdyby podstawa prawna, która istnieje. Natomiast jeżeli chodzi o sposób, to oczywiście przychodziliśmy już z wnioskiem o przekwalifikowanie środków i tak, jak pan poseł powiedział, w wysokości dokładnie 600 mln, a teraz 425. Ja o ile sobie przypominam poprzednią dyskusję na poprzedniej Komisji, pani wiceminister z ministerstwa kultury mówiła, że to jest jakby nie całość potrzeb, bo takie były pytania kierowane wprost do pani wiceminister. Mówiła, że to jest nie całość potrzeb. Jeżeli mówimy o zaskakiwaniu, to właśnie, panie pośle, to jest wynikiem tego, że już wtedy ministerstwo kultury wskazywało, że są zobowiązania, które są ciągnione jeszcze z poprzedniego okresu, które muszą być pokryte i nawet z tej kwoty, o ile pamiętam, wskazywano, że duża część środków pójdzie na pokrycie zobowiązań. Dlatego przykro mi, że jakby co jakiś czas z jakimiś kwotami wychodzimy, ale właśnie dlatego, że jeżeli nie ma środków, jeżeli nie uwalniają się jakiekolwiek środki, które mogłyby… wiemy, że nie będą na cele, na które były w planie ustawy budżetowej przeznaczone, że na ten cel nie będą wykorzystane, dopiero wtedy możemy myśleć, czy jest przestrzeń na wystąpienie z takim wnioskiem, bo tak jak wcześniej, jak już przed chwilą wspomniałam, ministerstwo kultury na wstępie również na Komisji zaznaczało, że na pewno ta kwota 600 mln nie pokrywa potrzeb, zwłaszcza że w tej kwocie olbrzymia część jest na pokrycie zobowiązań.

Ja poproszę pana dyrektora Kwiatkowskiego z ministerstwa kultury, bo jeżeli chodzi o wysokość tych środków, które powinny być przekazane – odnoszę się już do pytania pani przewodniczącej – to myślę, że ja na chwilę obecną najbardziej aktualnych informacji nie mam. Poproszę więc pana dyrektora, żeby na resztę pytań szczegółowo odpowiedział.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Finansowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Wojciech Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Wojciech Kwiatkowski się kłania z ministerstwa kultury. Proszę państwa, co tu długo debatować? Do końca czerwca od początku stycznia Krajowa Rada zalega z przekazaniem środków w wysokości ponad 380 mln. Dzisiaj debatuje my na temat kwoty 425. To tyle, co mogę powiedzieć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Proponuję przyjęcie opinii Komisji w sprawie przedłożonego wniosku w następującym brzmieniu:

„Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 27 czerwca 2024 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2024 r. dotyczący zmiany przeznaczenia kwoty w wysokości 425 mln zł z rezerwy celowej z pozycji 8 – Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej, zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2024.

Komisja Finansów Publicznych zgodnie z art. 154 ust. 9 ustawy o finansach publicznych pozytywnie opiniuje propozycję przeznaczenia wyżej wymienionej kwoty na uzupełnienie planu wydatków w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, w rozdziale 92-104 – Działalność radiowa i telewizyjna, na dotację celową, o której mowa w art. 31 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji dla Telewizji Polskiej SA w likwidacji oraz Polskiego Radia w likwidacji i regionalnych rozgłośni Polskiego Radia SA w likwidacji w celu zapewnienia kontynuowania dofinansowania ustawowych zadań związanych z realizacją misji publicznej w 2024 r., określonej w art. 21 ust. 1 ustawy z 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji".

Czy jest sprzeciw? Głosujemy zatem. Kto jest za przyjęciem opinii w zaproponowanej przeze mnie treści? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

14 głosów za, 8 głosów przeciw, bez głosów wstrzymujących. Opinia została przyjęta. Komisja przyjęła opinię w sprawie przeznaczenia rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2024. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do realizacji pkt 2 porządku dziennego, czyli do rozpatrywania wykonania budżetu w częściach należących do właściwości komisji sejmowych, innych komisji sejmowych. Jesteśmy już po częściach naszych własnych. Posłowie-członkowie Komisji Finansów Publicznych otrzymali informacje o wykonaniu budżetu, przygotowane przez dysponentów części budżetowych oraz informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wykonania budżetu w tych częściach budżetowych. Ta informacja jest głównie dla naszych gości, żebyście wiedzieli państwo, że nie musicie literalnie przedstawiać nam tego, co nam przesłaliście, a prosimy o nieco skondensowane wypowiedzi. Jednocześnie informuję, że wszystkie materiały, łącznie z materiałami przygotowanymi przez właściwe resorty i urzędy, informacje NIK o wynikach kontroli są dostępne w wersji elektronicznej na naszych iPadach. Ta informacja jest po raz kolejny dla posłów.

Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu odbywa się w następującym porządku. Po pierwsze, wystąpienie posła referenta komisji branżowej, po drugie, wystąpienie posła koreferenta z ramienia Komisji Finansów Publicznych, po trzecie, wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli i, po czwarte, pytania posłów, odpowiedzi przedstawicieli dysponentów, ewentualna dyskusja.

Nie widzę sprzeciwu wobec propozycji takiego sposobu procedowania. Wobec tego możemy przystąpić do rozpatrzenia pierwszej opinią, jaką jest opinia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Wobec tego poproszę przedstawiciela komisji – panią poseł Joannę Frydrych, o zreferowanie opinii Komisji. Bardzo proszę.

Poseł Joanna Frydrych (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Komisja Polityki Społecznej i Rodziny na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 2024 r., czyli wczoraj, rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka, części budżetowej 31 – Praca, części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne, części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, części budżetowej 63 – Rodzina, części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 15, 25, 27, 33, 34, 35, 38, 53 i 58, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów 852 – Pomoc społeczna, 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 855 – Rodzina, zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, programów wieloletnich, czyli rządowy program poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy – 6. etap na lata 2023-2025, Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023, Na rzecz osób starszych „Aktywni plus" na lata 2021-2025, Senior plus na lata 2021-2025, oraz państwowych funduszy celowych, czyli Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Emerytur Pomostowych, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Emerytalno-Rentowy KRUS, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji KRUS, Fundusz Alimentacyjny KRUS, państwowej osoby prawnej Zakład Ubezpieczeń Społecznych, środków pochodzących z Unii Europejskiej w ramach działania komisji.

Komisja po przeanalizowaniu przedłożonych dokumentów oraz przeprowadzeniu dyskusji pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w powyższym zakresie z wyłączeniem części budżetowych 14 – Rzecznik Praw Dziecka, 44 – Zabezpieczenie społeczne, 63 – Rodzina, oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które Komisja opiniuje negatywnie w związku z zastrzeżeniami występującymi w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, dotyczącymi nieprawidłowości w wydatkach środków budżetowych.

Ja pokrótce przedstawię, jakich nieprawidłowości dotyczą, jakie są te nieprawidłowości. W części 14 – Rzecznik Praw Dziecka, Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała negatywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 r w związku z tym, że w przypadku 22,1% zrealizowanych przez Biuro Rzecznika Praw Dziecka wydatków NIK stwierdziła,

że wydatki w wysokości 640 tys. zł zostały poniesione na działania wykraczające poza zadania określone w ustawie z 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka i bez zachowania zasad celowości i oszczędności oraz jawności określonych w ustawie o finansach publicznych oraz zasad oszczędności i przejrzystości określonych w regulaminie organizacyjnym Biura Rzecznika Praw Dziecka. Ponadto w sposób nierzetelny dokonano rozliczenia realizacji umów z 4 osobami, z tytułu których w 2023 r. poniesiono wydatek w wysokości 507,7 tys. zł. Łączna kwota wydatkowana nieprawidłowo to 1 147 700 zł. Stanowi to 5,2% wydatków Biura Rzecznika Praw Dziecka ogółem oraz 23,6% wydatków objętych badaniem przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Inne stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły między innymi oszacowania wartości przedmiotu zamówienia – chodzi tutaj o druk książki – bez należytej staranności, co stanowiło naruszenie prawa zamówień publicznych, oraz przeprowadzenia dwóch postępowań na organizację konferencji w trybie niekonkurencyjnym z wyłączeniem wewnętrznego regulaminu wydatków mimo braku przesłanek do takiego wyłączenia. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości w zakresie ponoszenia wydatków wskazują również, że nadzór i kontrola dysponenta w części 14 nad wykonaniem budżetu były niewystarczające. Ustalono również, że Biuro Rzecznika Praw Dziecka oszacowało wartość zamówienia na wydanie i kolportaż książki Wandy Półtawskiej „By rodzina była Bogiem silna" bez zachowania należytej staranności. Wydatek w wysokości 209,4 tys. zł na publikację został poniesiony na działania wykraczające poza zadania ustawowe Rzecznika Praw Dziecka. Ponadto wszystkie wydrukowane książki, a było ich 26,5 tys. sztuk, Biuro Rzecznika Praw Dziecka przekazało podmiotom trzecim bez zawarcia umów określających cel i zasady dalszej ich dystrybucji, tj. bez zachowania zasady jawności wydatków publicznych.

W związku z organizacją Światowych Dni Młodzieży Biuro poniosło łącznie wydatki w wysokości 631 tys. zł. Wydatki w wysokości 185 tys. zł przeznaczono na działalność informacyjno-promocyjną prowadzoną w ramach Światowych Dni Młodzieży. Ponadto Biuro Rzecznika Praw Dziecka w 2023 r. przeprowadziło postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na zapewnienie kompleksowej organizacji wyjazdu na Światowe Dni Młodzieży do Lizbony. W wyznaczonym terminie wpłynęła jedna oferta na kwotę 394,9 tys. zł brutto, a po poprawieniu omyłki rachunkowej wychodziło 416, 5 tys. brutto. W ramach umowy wykonawca miał zapewnić transport, to jest 3 autokary, które miały odebrać uczestników wyjazdu ze wskazanych punktów w Krakowie, Warszawie i Łodzi, oraz noclegi, wyżywienie i ubezpieczenie dla 150 osób… Światowych Dni Młodzieży. Trasa miała prowadzić z tych trzech miast do Lizbony przez Lourdes w dniach od 29 lipca do 1 sierpnia 2023 r. i tydzień później Lizbony do Warszawy. Umowa została zrealizowana, a Biuro Rzecznika Praw Dziecka poniosło z jej tytułu wydatek w wysokości 446,5 tys. zł. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że wydatek w wysokości 446,5 tys. zł na finansowanie udziału 150 osób w uroczystościach religijnych Światowych Dni Młodzieży w Lizbonie został poniesiony na działania wykraczające poza zadania ustawowe Rzecznika Praw Dziecka i bez zachowania zasad celowości i oszczędności. Ponadto beneficjentów tego dofinansowania wybrano bez zachowania zasady jawności wydatków publicznych.

Następne naruszenie. Biuro Rzecznika Praw Dziecka zawarło umowę na organizację konferencji w Rzymie i w Warszawie o wartości odpowiednio 13 tys. oraz 24,1 tys., z wyłączeniem stosowania regulaminu wydatków mimo braku przesłanek do takiego wyłączenia. Ponadto wydatek w wysokości 24,1 tys. zł na wynajęcie sali i catering na potrzeby konferencji, w której Rzecznik Praw Dziecka miał wyłącznie patronat honorowy, został poniesiony bez zachowania zasad celowości. Wszystkie zbadane przez Najwyższą Izbę Kontroli umowy, czyli 20 umów z 8 osobami o wartości 1563 tys. zł na świadczenie usług prawnych, z tytułu których w 2023 r. podniesiono wydatek w wysokości 880,6 tys. zł, zostały zawarte bez zachowania trybu konkurencyjnego. W efekcie osoby świadczące takie usługi zatrudnione były w sposób uznaniowy na podstawie tak zwanego wniosku zakupowego, w którym wskazywano tylko nazwisko osoby, z którą ma zostać zawarta umowa. O wyborze i płacy prawników decydował Rzecznik Praw Dziecka.

Z tytułu 3 umów zawartych z 2 osobami wybranymi z włączeniem trybu konkurencyjnego na świadczenie usług eksperckich Biuro Rzecznika Praw Dziecka poniosło w 2023 r. wydatki w wysokości 147,6 tys. zł oraz 155,3 tys. zł. W ciągu 4 lat osoby te uzyskały wynagrodzenie z Biura Rzecznika Praw Dziecka o łącznej wysokości odpowiednio 523,2 tys. zł oraz 452,3 tys. zł. Zgodnie z zawartymi umowami jedynym warunkiem wypłaty miesięcznego wynagrodzenia była prawidłowo wystawiona faktura. Umowy nie przewidywały protokołów odbioru, a dowodem zgodności wykonywanych usług z umowami miała być tylko opinia byłego Rzecznika Praw Dziecka. Rozliczenie realizacji tych umów zostało dokonane nierzetelnie.

Przejdę teraz do następnego, czyli do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W działalności kontrolowanej przez Najwyższą Izbę Kontroli jednostki stwierdzono nieprawidłowości polegające na nieujawnieniu w księgach rachunkowych funduszu kwot zaangażowania z tytułu umów zawartych w ramach zadań zlecanych i w ramach programów zatwierdzonych przez radę nadzorczą PFRON, co stanowiło naruszenie ustawy o finansach publicznych oraz nieprzeprowadzenia przez księgowego funduszu kontroli wstępnej umów zawartych w powyższym zakresie przez 2 jednostki organizacyjne funduszu. W 14 ze 110 przypadków nie dochowano trzydziestodniowego terminu zatwierdzania przez dysponenta środków rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym w ramach programu „Absolwent" oraz „Pomoc obywatelom Ukrainy z pewnością". W zakresie przychodów funduszu stwierdzono nieprawidłowość polegającą na dopuszczeniu do przedawnienia należności PFRON na kwotę 344,7 tys. zł w 1 z 15 badanych spraw. Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała negatywnie roczne sprawozdanie za 2023 r. z wykonania planu finansowego Funduszu z powodu wydania negatywnej opinii o 2 z 3 sprawozdaniach sporządzonych przez Fundusz. W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowość już na etapie tworzenia projektu planu finansowego, polegającą na błędnym sposobie klasyfikowania i ujmowania w ewidencji księgowej kosztów ponoszonych na realizację programu „Samodzielność, aktywność, mobilność osób z niepełnosprawnością" w ramach paragrafu klasyfikacji budżetowej na łączną kwotę 113 505,9 tys. zł, w wyniku czego sprawozdania nie dostarczyły wiarygodnych danych o poniesionych przez fundusz kosztach.

Przejdę teraz do kolejnego działu zaopiniowanego przez Komisję negatywnie, czyli części 44 – Zabezpieczenie społeczne. W tym przypadku również bazowaliśmy na wynikach kontroli. Pod uwagę były brane wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli. W ramach zamówienia publicznego o wartości 156,6 tys. zł udzielonego dla wzmocnienia kampanii informacyjno-edukacyjnej „Rząd blisko seniorów" dokonano niecelowego zakupu powierzchni reklamowej typu bilbord. Kampania realizowana w radiu, telewizji i prasie miała na celu poinformowanie osób starszych – emerytów i rencistów, o działaniach i wsparciu rządu. Nie zaprojektowano efektów kampanii informacyjno-edukacyjnej, z której wynikałaby potrzeba wzmacniania podejmowanych działań, oraz nie opracowano harmonogramu kampanii. Zakup przestrzeni reklamowych w ramach kampanii nie został ujęty w planie zamówień publicznych. Był działaniem dodatkowym, które określono jako niezbędne i pilne. Działanie to dotyczyło tylko wybranych powiatów w trzech województwach, w których planowana była aktywność kierownictwa Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ich okręgach wyborczych. Były to województwa: województwo wielkopolskie – 77 adresatów w 8 powiatach, województwo śląskie – 40 adresatów w 4 powiatach, i województwo podkarpackim – 21 adresatów w 3 powiatach. W 2023 r. na realizację programów dotacyjnych dysponent części przeznaczył łącznie 53 639,4 tys. zł. W ramach badanej próby stwierdzono, że w 5 przypadkach dotacje zostały przyznane ofertom, które nie spełniały kryteriów formalnych lub części kryteriów merytorycznych. Mimo to przewodnicząca komisji konkursowej w sposób nieuprawniony skorzystała z możliwości rekomendowania do dofinansowania tych ofert pomimo tego, że z kart ich ocen nie wynikały rozbieżności pomiędzy członkami komisji konkursowej w ocenie spełnienia przez oferenta warunków formalnych udziału w konkursie lub przesłanki merytorycznej. Ponadto w 3 przypadkach przewodnicząca komisji konkursowej podjęła decyzję o rekomendowaniu do dofinansowania 3 ofert z obniżoną przez komisję konkursową liczbą punktów oraz 5 ofert z liczbą punktów poniżej

maksymalnej, jednocześnie nie rekomendując do dofinansowania trzech innych ofert, które otrzymały maksymalną liczbę punktów. Stanowiło to naruszenie zasady konkurencyjności.

Ostatni dział, który został negatywnie zaopiniowany przez Komisję Polityki Społecznej, to część 63 – Rodzina. Najwyższa Izba Kontroli również negatywnie zaopiniowała wykonanie budżetu. W wyniku kontroli 30,4% wydatków dysponenta trzeciego stopnia stwierdzono, że w sposób niecelowy i niegospodarny wydatkowano 12 486,6 tys. zł na działania informacyjne dedykowane podwyższeniu od stycznia 2024 r. świadczenia wychowawczego, bowiem uzyskanie wyżej wymienionego świadczenia w wyższej wysokości nie wymagało ze strony świadczeniobiorców żadnych działań, a miało następować z urzędu. Minister nie przygotował żadnego planu działań promocyjno-informacyjnych, jak również nie oszacował wysokości środków niezbędnych do ich zrealizowania.

Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły między innymi braku aktualizacji planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, niezapewnienia przejrzystości postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego poniżej kwoty 130 tys. zł, braku zatwierdzenia rozliczenia dotacji w terminie oraz nieudokumentowania realizacji umowy przez zleceniobiorcę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Bardzo proszę teraz o koreferat. Koreferentem ze strony Komisji Finansów Publicznych jest pani przewodnicząca Agnieszka Maria Kłopotek. Bardzo proszę, pani poseł, o przedstawienie koreferatu.

Poseł Agnieszka Maria Kłopotek (PSL-TD):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, pani posłanka Frydrych bardzo dokładnie przedstawiła informacje, które były zatwierdzone na wczorajszym posiedzeniu Komisji w dniu 26 czerwca. Tak jak pani posłanka wymieniła, poza tymi czterema działami części budżetowej wszystkie pozostałe zostały pozytywnie zaopiniowane przez komisję. Ja bym chciała tylko zwrócić uwagę na takich kilka drobiazgów – bardzo długo już pani poseł mówiła – żeby nie było za długo. Mianowicie jeżeli chodzi o KRUS, czyli Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w 2023 r. kasa KRUS obsługiwała średniorocznie w miesiącu 974 tys. emerytów i rencistów w zakresie ustalania prawa do świadczeń emerytalno-rentowych i wysokości wypłaty oraz 1051 tys. osób w zakresie obejmowania ubezpieczeniem emerytalno-rentowym i opłacania składek na to ubezpieczenie. Średnia emerytura w KRUS wynosi około 1800 zł i jest praktycznie o połowę niższa niż średnia emerytura w systemie poza KRUS. Wynika to głównie z tego, że KRUS jest finansowany ze składek osób wpłacających do KRUS i nie ma dofinansowania z budżetu państwa, ale rzeczywiście jest to średnia emerytura bardzo niska.

Natomiast jeżeli chodzi o wykonanie części budżetu 73 – ZUS, to w roku 2023 w trakcie tego roku wydatki na świadczenia emerytalno-rentowe okazały się w wyższe od szacowanych na etapie prac nad nowelizacją ustawy budżetowej na skutek większej liczby osób pobierających emerytury jak również większej wysokości tego świadczenia. W związku z tym po uzyskaniu zgody ministra finansów oraz pozytywnej opinii sejmowej Komisji Finansów Publicznych zarząd Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w grudniu 2023 r. dokonał zmiany Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która polegała na zwiększeniu wydatków funduszu na świadczenia emerytalno-rentowe o 838 672 tys. zł oraz zwiększenie przychodów ze składek na tę samą kwotę. Na koniec 2023 r. liczba osób ubezpieczonych w ZUS wynosiła 16 262 tys. i była o 11 tys. mniejsza niż rok wcześniej. Najliczniejszą grupę ubezpieczonych stanowili pracownicy – 71,5%, w dalszej kolejności były osoby prowadzące działalność gospodarczą – 10,8%, i osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy agencyjnej – 8,3%. NIK wprawdzie pozytywnie zaopiniowała wykonanie planu budżetu państwa z części 73, jednak zwróciła uwagę, że zbyt dużo wydatków było związanych z przeznaczaniem ich na politykę promocyjną. W związku z tym prezes ZUS został poproszony o przygotowanie szczegółowej informacji w tej sprawie i przedstawienie jej na posiedzeniu komisji. Właściwie to tyle. Tak jak mówiłam, poza tymi 4 działami wszystkie pozostałe Komisja zaopiniowała pozytywnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie wyników kontroli wykonania budżetu w tej części. Bardzo proszę.

P.o. dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Rogowski:

Dziękuję za głos. Dariusz Rogowski, pełniący obowiązki dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcąc zrealizować postulat pana przewodniczącego, żeby ocena Najwyższej Izby Kontroli była jak najbardziej syntetyczna i biorąc jednocześnie pod uwagę, że pani poseł Joanna Frydrych, przedstawiciel Komisji Polityki Społecznej i Rodziny naprawdę w wielkich szczegółach przedstawiła nasze ustalenia zawarte w przedłożonej państwu informacji o wynikach kontroli, w szczególności chodzi o część 14 – Rzecznik Praw Dziecka, również chodzi o część 44 – Zabezpieczenie społeczne, jak również część 63 – Rodzina oraz wyniki kontroli państwowego funduszu celowego PFRON, to praktycznie mógłbym tylko potwierdzić przedstawione stanowisko w zakresie ustaleń przez panią poseł, bo ja więcej nie jestem w stanie dodać, a tylko mógłbym skrócić te ustalenia. Potwierdzamy więc to jako Najwyższa Izba Kontroli. Również jeśli chodzi o te dane przedstawione przez panią poseł przewodniczącą Agnieszkę Marię Kłopotek odnośnie ZUS, potwierdzamy te ustalenia w całości. Są one właśnie zawarte w naszej informacji. Mogę więc to wszystko potwierdzić. Mogę tylko omówić ewentualnie pozostałe kwestie, które nie były poruszane, ale tam są pozytywne oceny, jeżeli chodzi o rezerwy celowe, jeżeli chodzi o budżety wojewodów w dziale 852 – Pomoc społeczna, czy w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w dziale 855 – Rodzina. To wszystko więc jest do potwierdzenia.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Szumilas. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja jestem członkiem Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. My wspólnie z Komisją Polityki Społecznej opiniowaliśmy co roku sprawozdanie z działalności Rzecznika Praw Dziecka i powiem szczerze, że po tej kontroli budżetu za rok 2023 mimo wcześniejszych wybryków, mówiąc delikatnie, pana rzecznika jestem zaszokowana. Jestem zaszokowana skalą nieprawidłowości, taką lekkomyślnością i dbaniem o dobro własne, a nie o dobro dzieci. Mam pytania do obecnej pani rzecznik, jak te wydatki, bo już pomijam fakt, że one zostały dokonane niezgodnie z przepisami, że nie przestrzegano zamówień publicznych, że umowy były podpisywane na przykład z tak zwanymi ekspertami na ponad 1500 tys. zł na podstawie widzimisię pana rzecznika, ale pytanie jest takie, czy to w jakikolwiek sposób służyło dzieciom, czy to w jakikolwiek sposób pomogło w trosce o dzieci, o przestrzeganie ich praw. Pomijam to, że pan rzecznik miał takie poglądy, że klapsy nie szkodzą, że występował w Sejmie w koszulce z nadrukiem płodu, natomiast nie dbał o dzieci niepełnosprawne, bo nie widziałam go na protestach, nie widziałam pomocy. Walczył z telefonem zaufania prowadzonym przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Walczył ze szkołami, które otrzymały tytuł „Szkół przyjaznym uczniom", walczył z tymi szkołami, w których równo traktowano wszystkich uczniów, nie wspomnę już o tęczowych piątkach, ale w tych wszystkich szkołach, które podchodziły do praw ucznia w taki sposób, że dla tych szkół wszyscy uczniowie mieli takie same prawa i mieli prawo czuć się w tych szkołach tak samo dobrze, to na takie szkoły nasyłał kontrole.

Zastanawiam się i prosiłabym panią rzecznik o odpowiedź, w jaki sposób wydanie książki „By rodzina była Bogiem silna" i rozdanie tej książki kuriom biskupim i redakcjom czasopism katolickich przyczyniło się do ochrony praw dziecka? W jaki sposób przyczyniło się do tego, że dzieciom w Polsce przestała się dziać krzywda? W jaki sposób wysłanie grupy osób, nie wiadomo jak wybranej, bo o tym pani poseł mówiła, ale w raporcie NIK czytamy, że nie wiadomo było, jak wybrano te 150 osób,

które pojechały na wycieczkę… wybrane przez pana rzecznika praw dziecka, otrzymały tak zwany pakiet pielgrzyma, czyli bezpłatny przejazd, bezpłatne wyżywienie, bezpłatne noclegi. Nie wiemy jak te osoby były wybierane i dlaczego one tam pojechały i jak to się przyczyniło do ochrony praw dziecka? Dzisiaj czytamy – tego nie było w raporcie NIK, więc chciałam zapytać panią minister, bo pewnie pani minister już wie – że Rzecznik Praw Dziecka kupował luksusowe samochody, że te luksusowe samochody były wykorzystywane również dla celów prywatnych, że płacił za posiłki w restauracjach służbową kartą. Przecież to są rzeczy, które się nie mieszczą w głowie.

Mam pytanie do Najwyższej Izby Kontroli, czy po negatywnej decyzji wystąpiliście państwo – nie wiem – do prokuratury, do służb o ukaranie osób odpowiedzialnych za takie działacie. Wiecie państwo, to jest jeszcze o tyle bulwersujące, że niedawno – nie wiem – tydzień czy dwa tygodnie temu ten pan, który kiedyś sprawował funkcję Rzecznika Praw Dziecka i w taki sposób dysponował pieniędzmi, dostał mianowanie na sędziego sądu rejonowego. Ja mam pytanie, czy to jest próba zagwarantowania bezkarności? Tak, bo sędzia przecież ma immunitet. Więc jak to wszystko ma się do praw dziecka i czy będą jakieś konsekwencje? Nie wyobrażam sobie innej oceny tej części budżetu poza negatywną, ale wydaje mi się, że to jest za mało, że tutaj jednak trzeba dużo głębszych działań i pociągnięcia do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za tak lekkomyślne i – nie wiem – skandaliczne wydawanie pieniędzy publicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, zaproszeni goście, szok i niedowierzanie. Na dzisiejszej Komisji to jest szok i niedowierzanie. Po pierwsze, na ile Rzecznik Praw Dziecka ograbił dzieci? Poprosiłabym o podanie jednej kwoty. Pani rzeczniku, wiem, jak pani wstyd za pani poprzednika, ale te wszystkie papiery powinniśmy złożyć, pokazać nieprawidłowości i wysłać list do prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, żeby zapoznał się, kogo powołał. To jest pierwsza rzecz, żeby prezydent Rzeczypospolitej Polskiej swoim autorytetem – jaki ma, taki ma, ale pewnie jeszcze od Rzecznika Praw Dziecka ma większy – nie firmował takiego czegoś. Ja myślę, że w tej sprawie nie znajdzie się na tej sali żaden obrońca Rzecznika Praw Dziecka, którzy jak mówią, nie był głodny, bo używał tej karty służbowej, i jak mówią młodzi, jeździł wypasioną furą, bo taki miał kaprys. To w ogóle na dzisiejszej Komisji to jest dyskredytowanie tego urzędu. Ktokolwiek z państwa koleżeństwa z PiS powie i będzie bronił go, przyczyni się do jeszcze większego własnego wstydu. Ale to nie koniec. To nie koniec. Gdybyśmy na dzisiejszej Komisji podsumowali wszystkie nieprawidłowości – bardzo o to poproszę panią przewodniczącą Joannę Frydrych, która razem z panią Agnieszką Kłopotek przygotowały – to musi wybrzmieć na posiedzeniu Sejmu – podsumowanie, na ile o nas okradziono. To nie, że rozdysponowano. To była taka prywatna kasa, że cokolwiek chcemy.

Ja jeśli kogokolwiek zapraszam na wycieczkę, to za nią płacę. Światowe Dni Młodzieży nie usprawiedliwiają niczego. Cel nie uświęca środków. W tym zakresie te pieniądze przeznaczone na wyjazd niezgodnie z obowiązującymi przepisami, chociażby był to najszlachetniejszy cel, nie usprawiedliwiają łamania prawa. Nie można tak robić. Ja mam wielką prośbę o podsumowanie, tak abyśmy w sprawozdaniu, bo przewodniczący się zastanawia i Komisja będzie musiała przyjąć projekt uchwały z wykonania budżetu. My musimy to wszystko pokazać. Musimy to wszystko pokazać, bo na to mamy twarde dowody z kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Gdybyśmy… Dzisiaj będziemy za chwilę opiniować część budżetową Zdrowie i Narodowy Fundusz Zdrowia. Proszę zobaczyć, nie tylko okradziono dzieci. Tak naprawdę okradziono, ale jeszcze na inne cele bardzo pożyteczne, ważne, istotne moglibyśmy te pieniądze użyć. Ktokolwiek stanie dzisiaj za panem Mikołajem Pawlakiem, który przyniósł tyle wstydu, będzie takim samym łotrem jak Mikołaj Pawlak.

Bardzo proszę uprzejmie jeszcze panią Rzecznik Praw Dziecka o powiedzenie, gdzie i kiedy pani minister zgłosiła wszystkie nieprawidłowości, tak aby wszczęte mogły być postępowania. Wiemy, że ochrona immunitetowa przysługuje sędziemu, ale komisja

dyscyplinarna, której nie uznajemy, czy ona o tym wie? Tę komisję dyscyplinarną uznajecie państwo koledzy z PiS i to jest dopiero kradzież. To nie kradzież wiertarki przez kogoś tam, co się zdarzyło. Przypomnijcie sobie wasze billboardy. Przypomnijcie sobie wszystkie akcje. Pan poseł Kowalski również niech sobie przypomni wszystkie rzeczy. Bardzo państwa namawiam. Bardzo państwa namawiam. Zróbcie państwo za własne pieniądze billboardy i pokażcie, jak Pawlak okradł dzieci. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń. Czy pan poseł Kowalski? Bardzo proszę. Pan poseł.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowna pani przewodnicząca Skowrońska działa na mnie jak podwójne espresso, więc powiem w ten sposób. Najpierw zobaczcie z kim zasiadacie w Klubie Parlamentarnym Koalicji Obywatelskiej. Jeżeli pani Skoczylas mówi o dzieciach, to proszę porozmawiać z tymi rodzinami 250 osób z województwa zachodniopomorskiego, które zeznawały, że pan Tomasz Grodzki jest zamieszany i był zamieszany w proceder korupcyjny. Niech pani porozmawia z tymi rodzinami ludzi, którzy zeznawali, że byli zmuszani do płacenia łapówek. To po pierwsze. Pani Skowrońska niech sobie porozmawia – to jest moja rekomendacja – z panem Romanem G., żeby w końcu pojechał do Lublina do prokuratury i wyjaśnił sprawę, w którą jest zamieszany…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, nie o tym dyskutujemy.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

To jest o tym. Wysłuchaliśmy…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Nie o tym dyskutujemy.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

To jest o tym. To jest o państwie i o wiarygodności.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

O państwie, owszem, rozmawiamy, ale pana wycieczki nie są niczym uzasadnione.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

92 mln zł wyprowadzone z ze spółki giełdowej i wasz poseł unika nawet spotkania się z prokuratorem pana Bodnara. Natomiast ja mogę pani minister Skoczylas zadeklarować, że mogę pokryć z własnych…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pan przekręca nazwisko.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Przepraszam bardzo. Jeżeli przekręciłem, to proszę mi wybaczyć. Jeżeli mogę… Szumilas, tak?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle… Panie pośle, bardzo proszę do kwestii poruszanych dzisiaj w ramach posiedzenia Komisji, a nie opowieści z krainy mchów i paproci na temat tego, co pan gdzieś usłyszał i jak się panu wydaje, bo jeśli pan ma wiedzę na temat jakiś przestępstw, to powinien pan się tą wiedzą podzielić z prokuratorem, a nie opowiadać niepotwierdzone, nieuzasadnione… Nie jest to miejsce na rozpatrywanie tego typu spraw. Zarzuty… Dzisiaj rozmawiamy i opiniujemy… Jeśli pan chce stanąć w obronie pana rzecznika, pana kolegi, to może pan to pewnie zrobić również – mam nadzieję – przed sądem, przed którym on w perspektywie stanie.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie przewodniczący, mam nadzieję, że nie będzie cenzury na Komisji i będę mógł dokończyć. W zeszłym roku dyskutowaliśmy w Sejmie. Zachęcam do zapoznania się

z raportem z pracy pana rzecznika. Ja z wielkim podziwem patrzyłem się na jego zaangażowaniem w pracę dla polskich dzieci, a to, że dzisiaj państwo atakujecie polskich patriotów – pana rzecznika, pana prezesa Obajtka, naszych ministrów, ministra Ziobrę, ministra Wosia, my spokojnie, szanowni państwo, to zniesiemy. Ekipa, która jest pełna ludzi, którzy powinni stać dzisiaj przed prokuratorem i przed sądem… Powinniście się tłumaczyć za to, co robiliście w przeszłości. Dzisiaj są skręcane śledztwa, skręcane są sprawy…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, niech pan uderzy się we własne piersi i przestanie opowiadać tego typu historie. Naprawdę przywołuje pana do porządku. To nie jest miejsce, na którym… Niech pan uderzy się we własne piersi, jeśli chce pan o tym mówić.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Uderzy w jakiej sprawie, panie przewodniczący? Niech pan się uderzy. To pan był wiceministrem, kiedy miliardy złotych wyciekały do mafii vatowskich. Niech pan się uderzy we własne piersi. Nawet Donald Tusk nie powołał pana na ministra, bo pamiętał, jakim słabym był pan wiceministrem. Proszę więc mi nie mówić, żebym uderzył się we własne piersi. Ile miliardów za pana czasów wyciekło do mafii vatowskich?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, jeśli pan chce tego typu opowieści, to mogę powiedzieć, że jednolity plik kontrolny i parę jeszcze innych rozwiązań to są rozwiązania wprowadzone za moich czasów w Ministerstwie Finansów. Zeznawałem przed komisją specjalną do spraw wyłudzeń vatowskich, a jakby pan zobaczył, jak działały te mechanizmy tak naprawdę, to wystarczy zobaczyć, co się dzieje z luką VAT dzisiaj, co się dzieje, jak… tak naprawdę inflacja napędzała wam dochody budżetowe i wzrost gospodarczy, a nie uszczelnienie.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie przewodniczący, dziękuję. W takim razie…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Wobec tego pan również powinien uderzyć się we własne piersi w tej kwestii.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie przewodniczący, w takim razie…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Jeszcze raz powtarzam, to nie jest miejsce na tego typu debatę. Przywołuję pana do porządku.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Kończąc, panie przewodniczący, jeszcze raz, szanowny panie przewodniczący, dziękuję, bo zawsze pana wypowiedź prowokuje mnie do tego, aby rozpocząć kolejną kontrolę w Ministerstwie Finansów i rozpoczynam ją, pokazując lukę pana Domańskiego i jak dzisiaj doprowadzacie budżet do katastrofalnej sytuacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Nie widzę więcej zgłoszeń. Czy ktoś z dysponentów chciałby się ustosunkować? Czy pani minister, pani rzecznik? Bardzo proszę.

Rzecznik Praw Dziecka Monika Horna-Cieślak:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, bardzo dziękuję za możliwość zabrania głosu. Były kierowane do mnie pytania jako do Rzeczniczki Praw Dziecka i będę odpowiadała na te pytania jako Rzeczniczka Praw Dziecka, jako osoba, która od 19. roku życia, czyli od 16 lat, działa na rzecz ochrony dzieci, jako adwokatka, która zawsze z wielkim szacunkiem patrzyła na urząd Rzecznika Praw Dziecka, ponieważ wiem doskonale z własnej praktyki zawodowej, jak urząd Rzecznika Praw Dziecka może zmienić losy dziecka i może dzieci realnie uratować. Sytuacja wygląda w taki sposób, że kiedy objęłam urząd Rzeczniczki Praw Dziecka w grudniu, to zatrzymałam wszystkie faktury, ponieważ faktury, które państwo… wydatki, o których państwo

czytacie w raporcie NIK, były mi przedstawiane z prośbą, żebym je podpisała. Ja wszystko zatrzymałam i powiedziałam, że nie będę podpisywała żadnych wydatków za 2023 r. i że mam prośbę o to, żeby podpisywały to osoby, które wtedy pełniły urząd. Jak się okazuje, moja intuicja wtedy była dobra, ponieważ dzisiaj o tych fakturach państwo czytacie w sprawozdaniu, a więc cieszę się, że miałam w sobie tyle rozeznania w zakresie tego, jak wygląda sytuacja.

Sytuacja wyglądała w taki sposób, że od prawie 6 miesięcy jesteśmy na etapie budowania urzędu, który jest w zgliszczach. Nie boję się użyć takiego słowa, ponieważ każdy dzień, który spędzałam w styczniu i w lutym w urzędzie, był dla mnie momentem, kiedy łapałam się za głowę. Łapałam się za głowę, kiedy dowiedziałam się, że były nagrody dla niektórych osób po około 100 tys., a inni pracownicy, którzy byli na pierwszej linii frontu i działali na rzecz dzieci, otrzymywali nagrody w wysokości 400 zł brutto, 600 zł brutto. Mówili mi o tym, że płakali na korytarzu, bo nie było dla nich pieniędzy. Teraz razem z moim zastępcą odbyliśmy 60 indywidualnych rozmów z pracownikami dlatego, że po pierwsze, chciałam ich poznać, ale również chcieliśmy usłyszeć, czego oczekują, jakby chcieli, żeby wyglądał ten urząd. Oprócz tego, jak opowiadali o tej ciężkiej pracy, mówili również o tym, że niektóre osoby przez 4 lata otrzymywały wynagrodzenie na poziomie 3,5 tys. zł. Były osoby, które 17 lat pracują w biurze Rzecznika Praw Dziecka i przez ostatnie lata otrzymały podwyżkę właśnie w wysokości około 500 zł brutto. Kiedy pytaliśmy, ile państwo chcielibyście zarabiać, to mówili „chociaż tyle, żebym mogła utrzymać własną rodzinę, bo kocham tę pracę – ona jest moją pasją i misją, ale nigdy nie było dla mnie pieniędzy".

Kiedy słyszy się takie słowa, a potem patrzy się w dokumenty księgowe i widzi się, że Rzecznik Praw Dziecka miał 3 samochody, w tym 2 na stałe które, zostały kupione, a także dodatkowo była potrzeba wynajęcia sportowego samochodu Audi A6, którego wynajem kosztował rocznie 340 tys., to zastanawiam się dlaczego. Bo to pieniądze, chociażby te 340 tys. zł, to są pieniądze, które mogły ratować dzieci. Ja tylko przypomnę, że budżet Rzecznika Praw Dziecka za 2023 r. wynosił 22 mln, co w przeliczeniu daje około 3 zł – mówiłam również o tym – na 1 dziecko, więc to jest tak bardzo mała kwota. Ja teraz mam wyższy budżet, za co bardzo serdecznie dziękuję Ministerstwu Finansów i wszystkim państwu, bo gdyby nie to, nie byłabym w stanie zbudować tego urzędu. Jak budujemy ten urząd? W tym urzędzie był ogromne braki kadrowe. Ja jestem w procesie 21 ciągłych rekrutacji, bo brakuje ludzi do pracy. Jesteśmy na takim etapie, że kiedy chcemy zatrudnić człowieka, to nie mamy komputerów, bo mamy puste magazyny. Ludzie nie mają na czym pracować. Robimy teraz zakup sprzętu w ogóle komputerowego, żeby ludzie mogli pracować, żeby mogli chronić dzieci. Jesteśmy na takim etapie, gdzie nie ma w ogóle odpowiednich krzeseł, żeby ludzie mogli w ogóle pracować. To jest po prostu niepojęte, nie wspominając o tym, że jesteśmy również na takim etapie, w którym, wracając jeszcze do wynagrodzeń, 67% pracowników w konstytucyjnym urzędzie zarabia poniżej 5 tys. na rękę.

To są naprawdę sytuacje, które nigdy nie powinny mieć miejsca. Raport NIK i kontrola NIK jest, jak państwo wiecie, kontrolą wyrywkową. Kiedy patrzyłam na kolejne dokumenty, które miałam, to okazywało się i właśnie nam wychodziło, że chociażby są obiady, które są po prostu analizowane, które po prostu nam się pokazały jako kupowane. A jak to wyszło? W taki sposób, że powiedziałam w księgowości, że idę kupić… że idę zjeść obiad, a otrzymałam w odpowiedzi informację:

„Niech pani weźmie fakturę na biuro.

– Ale czy wy opłacacie takie rzeczy?

– Tak, opłacaliśmy takie rzeczy".

Jak rozumiem, to jest niedopuszczalne. Taksówki, paliwo – to są rzeczy kompletnie niedopuszczalne. Jesteśmy więc na takim etapie, że budujemy urząd. Jest to budowa, do której ja oczywiście jestem gotowa wraz z moim zespołem, który również jest tutaj ze mną, za co bardzo im dziękuję. To jednak nigdy nie powinno się wydarzyć, a wydarzyło się. Mówię to jako osoba, która, tak jak powiedziałam na początku, od 16 lat zajmuje się ochroną dzieci. W życiu bym nie pomyślała, że konstytucyjny urząd może być w tak fatalnym stanie. Wiedziałam, że jest źle, bo w środowisku

prawno-dziecięcym znamy się i rozmawiamy, ale skala jest ogromna. Jednocześnie również chciałam wskazać, że wszystkimi tymi rzeczami, o których mówimy, bo mamy jeszcze inne bardzo czerwone gwiazdki, które nam się palą, musi się po prostu zająć prokuratura. Nie wyobrażam sobie tego inaczej jako karnistka, bo jestem adwokatką, jestem karnistką, i nie wyobrażam sobie inaczej niż, żeby zajęła się tym prokuratura. Ja jako adwokatka, również jako osoba, która pełni określony urząd publiczny… te wszystkie informacje zgodnie z prawem należy przekazać do prokuratury. Jeszcze raz więc dziękuję Ministerstwu Finansów. Dziękuję również Komisji, która opiniowała budżet na ten 2024 r., bo naprawdę nie dałabym rady, nie dałabym rady ratować dzieci. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń.

Wobec tego stwierdzam zakończenie omawianego wykonania budżetu we właściwości Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Zdrowia. Proszę przedstawiciela Komisji, panią poseł Krystynę Skowrońską o zreferowanie opinii Komisji i jednocześnie o przedstawienie koreferatu, bo pani poseł jest również koreferentem z ramienia naszej Komisji. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Myślę, że w końcu roku – wtedy, kiedy rozmawialiśmy o planie finansowym Narodowego Funduszu Zdrowia i o innych dokumentach, państwo – panie i panowie posłowie, taką wiedzę mają. Doręczone zostało państwu sprawozdanie z wykonania tej części budżetu, to jest, części 46 – Zdrowie, 66 – Rzecznik Praw Pacjenta, a także części 83 i 85 i innych, które zostały wymienione w opinii numer 4. Przy skali poprzedniej dyskusji chciałabym powiedzieć opinia Komisji jest taka grzeczna, bo pokazujemy, jak zostały wydane pieniądze i chcemy tę informację… ja jako koreferent będę jedną i drugą tę opinię… mówić, że sformułowaliśmy do wykonania sprawozdania przedłożonego przez Ministra Zdrowia i do wykonania planów Narodowego Funduszu Zdrowia w zasadzie opinię pozytywną. Jednakże sformułowaliśmy zastrzeżenia i poprawki, o których chcę powiedzieć na Komisji.

Komisja pozytywnie zaopiniowała to sprawozdanie, o czym mówiłam. Zwróciła uwagę i ma zastrzeżenia w zakresie niskiego finansowania budżetu Narodowego Funduszu Zdrowia. W 2023 r. było to tylko 200 mln zł w porównaniu do 2022 r., kiedy to było 5,87 mld zł. Narodowy Fundusz Zdrowia realizował zadania, które wcześniej były realizowane z budżetu państwa. To była refundacja recept dla osób poniżej 18 roku. życia i powyżej 65. Przeniesiono do budżetu państwa w ubiegłym roku ratownictwo medyczne, ale również inne zadania. Łącznie przeniesiono z budżetu państwa do Narodowego Funduszu Zdrowia wydatki ogółem na kwotę 14,5 mld zł.

Szczególnie krytyczne, a zatem negatywne stanowisko Komisji było w zakresie wykonania budżetu funduszu celowego, czyli Funduszu Medycznego, ze względu na niski poziom wykorzystania środków w roku 2023 i pozostałości nierozdysponowanych na koncie w wysokości 7 mld zł. Zatem w tym zakresie Komisja sformułowała opinię i przedkłada tę opinię Komisji Zdrowia dla Komisji Finansów Publicznych. Opinia została… Rozpatrywano ją wczoraj i myślę, że w tym przypadku po takiej dyskusji, kiedy mówimy i kiedy po 13 grudnia i w tym roku zostały podjęte dobre decyzję przez resort zdrowia i przez Narodowy Fundusz Zdrowia w zakresie zapłacenia nadwykonań, można powiedzieć, że w tej części pozytywnie opiniujemy, bo to, jaki wpływ po 13 grudnia można było mieć na wydatki w zakresie ochrony zdrowia… one były sensownie, rozsądnie i rzetelnie wydawane. Możemy tylko trochę się cieszyć, że chociaż jest mało pieniędzy, to do takich patologii, jak przed chwilą przy relacjonowania poszczególnych komisji Rzecznika Praw Dziecka w funduszu nie dochodziło. Zatem morale jest zdecydowanie wyższe, pomimo że problemy w zakresie ochrony zdrowia są. Te problemy w zakresie ochrony zdrowia będziemy rozwiązywać. Panie ministrze, życzę… dziękuję za sprawozdanie. Uczestniczył pan w posiedzeniu razem z zespołem współpracowników. Chciałabym podziękować za to sprawozdanie. Część rzeczy i uwagi, które podnosimy, nie są zawinione

przez rząd koalicji 15 października. Co będzie możliwe, mam nadzieję, że państwo zrobicie. Od strony statystycznej ta prezentacja jest, myślę, zasadna. Najwyższa Izba Kontroli w podobnym tonie się wypowiadała, ale mam nadzieję, że również w tym zakresie, jeżeli dzisiaj państwo będą zabierać głos, to będzie podobny… Chciałabym powiedzieć tak, że jesteśmy niezadowoleni. Zawsze wolelibyśmy mieć więcej pieniędzy na ochronę zdrowia, ale do takich patologii mimo naszych… nie dochodziło. Zatem morale w ochronie zdrowia było większe niż u Rzecznika Praw Dziecka.

Panie przewodniczący, skończyłam referowanie. Krótko.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę. O, przepraszam. Pominąłem jeszcze Najwyższą Izbę Kontroli. Bardzo przepraszam. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli Marlena Połetek-Fudala:

Marlena Poletek-Fudala, pełnię obowiązki wicedyrektora Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli. Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła u Ministra Zdrowia kontrolę wykonania budżetu państwa w 2023 r. w części 46 – Zdrowie, oraz wykonania planu finansowego Funduszu Medycznego.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 46 oraz negatywnie wykonanie planu finansowego Funduszu Medycznego na 2023 r. Wprawdzie wykonując budżet w 2023 r. w części 46, minister zdrowia zrealizował wydatki w granicach kwot określonych w planie finansowym, niemniej skala i liczba stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczących udzielania i rozliczania dotacji, wydatkowania środków oraz przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych w ocenie NIK świadczą o niewystarczającym sprawowaniu nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej. W 2023 r. czyli ponad 3 lata od utworzenia Funduszu Medycznego, stopień zaawansowania realizacji zadań w ramach 2 subfunduszy infrastruktury strategicznej i modernizacji podmiotów leczniczych wynosił 1% planu tych subfunduszy. Do końca 2023 r. w ramach tych subfunduszy sfinansowano jedynie zakup pojedynczych sztuk wyrobów medycznych, zamiast oczekiwanych zmian infrastruktury strategicznej ochrony zdrowia wpływającej na jakość i dostępność oraz bezpieczeństwo udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej.

W 2023 r. zrealizowano działania w ramach subfunduszy rozwoju polityki i terapeutyczno-innowacyjnego, jednakże nadal faktycznym wykonawcą większości zadań był Narodowy Fundusz Zdrowia. Powyższe oznacza, że w dalszym ciągu pozostaje aktualna ocena NIK sformułowana w poprzednich latach, która wskazywała słabość instytucjonalną Ministerstwa Zdrowia dotyczącą realizacji zadań w ramach Funduszu Medycznego. Konsekwencją powyższych zaniechań było zamrożenie ponad 7 mld zł, które w 2023 r. nie trafiły do systemu ochrony zdrowia. Podejmowane przez ministra działania były nieskuteczne i pozostawały bez znaczącego wpływu na rozwój ochrony zdrowia.

Szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli ponownie poddaje pod rozważenie podjęcie stosownych działań legislacyjnych, zmierzających do likwidacji Funduszu Medycznego. Ustawa o Funduszu Medycznym nie kreuje nowego źródła przychodów publicznych, a środki przekazywane do tego funduszu są w większości środkami budżetu państwa – 99,9% przychodów Funduszu Medycznego stanowią wpłaty przekazywane przez ministra zdrowia oraz odsetki od tych wpłat. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wydatki budżetu państwa powinny mieć odzwierciedlenie w rzeczywistej realizacji zadań publicznych w danym roku budżetowym, a nie polegać jedynie na przesuwaniu środków z budżetu państwa do państwowych funduszy celowych. Dziękuję państwu za uwagę.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, jeszcze uzupełnienie tej opinii.

P.o. wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Anna Rybczyńska:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Anna Rybczyńska, pełniący obowiązki wicedyrektora departamentu budżetu i finansów. Ja tak króciutko w uzupełnieniu słów parę o wynikach kontroli wykorzystania dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących organizacji, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego. Kontrolną w tym zakresie objęliśmy 16 urzędów wojewódzkich otrzymujących tę dotację. Dotacje zostały wykorzystane co do zasady zgodnie z przeznaczeniem, niemniej jednak stwierdziliśmy parę nieprawidłowości, które występowały dość licznie. W 15 województwach wystąpiły nieprawidłowości skutkujące zawyżeniem kosztów obsługi zadania na kwotę ponad 700 tys. zł poprzez ich naliczanie niezgodnie z art. 15i ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. W 5 województwach przekazano w całości zgromadzone odsetki od środków na rachunku bankowym na dochody budżetu państwa w wysokości 1,3 mln zł bez uprzedniego potrącenia 5% na dochody własne w związku z realizacją zadania z zakresu administracji rządowej. W 4 województwach przekazano w całości zgromadzone środki od środków na rachunkach bankowych na dochody własne bez przekazania 95% na dochody budżetu państwa za pośrednictwem urzędów wojewódzkich. Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły nierzetelnego ustalania listy podmiotów leczniczych uprawnionych do prowadzenia staży oraz organizacji szkoleń dla lekarzy stażystów. W związku z omówionymi przed chwilą nieprawidłowościami w 9 z 16 skontrolowanych urzędów wojewódzkich stwierdzono, że nadzór sprawowany przez wojewodów nad realizacją zadań finansowanych środkami z tej dotacji był niewystarczający. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani dyrektor. Otwieram dyskusję. Nie widzę zgłoszeń do dyskusji. Czy ktoś z dysponentów obecnych na sali chciałby się wypowiedzieć? Pan minister. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Wojciech Konieczny:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pozostaje zgodzić się z przedstawionymi ocenami zarówno Komisji Zdrowia, jak i Najwyższej Izby Kontroli. Dziękuję bardzo za mimo wszystko pozytywną ocenę wykonania budżetu. Od strony rzeczywiście technicznej i tej merytorycznej myślę, że nie można mieć żadnych zastrzeżeń. Co do rzeczywiście ilości środków i ich wydawania, to zgadzam się z wcześniejszymi opiniami. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji Zdrowia wobec braku zgłoszeń.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie.

Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo.